

(58. 22.)

ZESDE NOTA VAN WIJZIGINGEN.

(Ingezonden bij brief van 8 Februari 1913.)

In het nader gewijzigd ontwerp van wet worden de volgende wijzigingen gebracht:

Artikel 34a.

In artikel 34a, (voorgesteld bij vijfde Nota van Wijzigingen), worden de volgende wijzigingen gebracht:

1. In het eerste lid, 2°, onder *c* wordt na het woord: „ondernemingsfonds” ingevoegd: „bij de Bank”.

2. De aanhef van het *derde* lid wordt gelezen:

„(3) De werkgever of, zoo het rechtspersoonlijkheid bezit, het ondernemingsfonds, is verplicht aan het bestuur der Bank jaarlijks verslag over de uitvoering der pensioenregeling uit te brengen, overeenkomstig het dienaangaande bij algemeenen maatregel van bestuur bepaalde, en aan dat bestuur op diens verzoek” enz.

3. Het *zesde* lid wordt gelezen:

„(6) Wanneer de verklaring door Ons ingetrokken wordt, treedt ten aanzien van personen, aan wie een pensioen is toegekend, de Bank in de plaats van den werkgever of het ondernemingsfonds. Overigens worden de verzekerden geacht, gedurende den tijd dat de in dit artikel bedoelde pensioenregeling op hen van toepassing was, volgens deze wet bij de Bank verzekerd te zijn geweest. De werkgever en, zoo het zekerheid heeft gesteld, ook het ondernemingsfonds, is verplicht de Bank deswege schadeloos te stellen, met inachtneming van hetgeen te dien aanzien bij algemeenen maatregel van bestuur zal worden bepaald.”

Artikel 34b.

Artikel 34b, (voorgesteld bij vijfde Nota van Wijzigingen), wordt gelezen:

„(1) De arbeider, die onder een der artikelen 33b, 34 of 34a valt, doch krachtens artikel 42 verzekeringsplichtig blijft, is over den tijd, gedurende welken de in die artikelen bedoelde pensioenregeling op hem van toepassing is, van rechtswege ontheven van de verplichting om premie te betalen. Betaalt hij niettemin over dien tijd premien, dan worden, indien het derde lid van dit artikel te zijnen aanzien wordt toegepast, die premien niet in aanmerking gebracht voor de berekening van den wachttijd en de bepaling van het rentebedrag, maar wordt na het verlaten van den dienst de waarde van die premien door de Bank aan hem uitgekeerd.

(2) De arbeider, die onder een der artikelen 33b, 34 of 34a valt; op het tijdstip waarop de in die artikelen bedoelde pensioenregeling op hem van toepassing werd, den leeftijd van 35 jaar nog niet had bereikt en niet verplicht-verzekerd was; en den in die artikelen bedoelden dienst zonder een voor onbepaalden tijd toegekend pensioen verlaat, wordt geacht verplicht-verzekerd te zijn geweest gedurende den tijd, dat de

in de artikelen 33b, 34 of 34a bedoelde pensioenregeling op hem van toepassing was.

(3) Voor den in een van de voorgaande leden bedoelden arbeider, die den dienst verlaat zonder een voor onbepaalden tijd toegekend pensioen, wordt (behoudens het bepaalde in het zesde lid) door den werkgever, wiens dienst wordt verlaten, aan de Bank uitgekeerd de voor dien arbeider benodigde wiskundige reserve. Hetzelfde geschiedt voor den arbeider, die met een voor onbepaalden tijd toegekend pensioen dien dienst heeft verlaten, doch wiens pensioen later komt te vervallen. Alsdan wordt de arbeider geacht dien dienst zonder zoodanig pensioen te hebben verlaten op het oogenblik, waarop hij den dienst met pensioen verliet.

(4) Ten aanzien van de vaststelling van het bedrag en de wijze en tijd van uitkeering, der wiskundige reserve worden bij algemeenen maatregel van bestuur regelen gesteld.

(5) Het bestuur der Bank draagt zorg voor het opmaken en uitreiken van een rentekaart en van een renteboekje, uit welk een en ander blijkt van den tijd waarover en de loonklasse waarin voor den arbeider wordt geacht te zijn gestort.

(6) Voor de betaling, genoemd in het derde lid, voor den arbeider die den dienst verliet van een werkgever, als bedoeld in artikel 34a, is eventueel ook aansprakelijk het ondernemingsfonds, zoo het zekerheid heeft gesteld. Die betaling geschiedt voor den arbeider, die krachtens de in artikel 33b vermelde dienstvoorwaarden deelgenoot was van een pensioenfonds, door dat fonds.”

Artikel 34c.

De aanhef van artikel 34c, (voorgesteld bij vijfde Nota van Wijzigingen) wordt gelezen:

„De betaling van premien, bedoeld in het derde lid van artikel 33a, respectievelijk de betaling van de wiskundige reserve, bedoeld in het derde lid van artikel 34b, wordt opgeschort”, enz.

Toelichting.

In de vergaderingen van 4 tot 7 Februari, zijn, met name door de heeren TREUB en GOEMAN BORGESIUS, onderscheidene bedenkingen geopperd tegen de bij 5de Nota van Wijzigingen ingevoegde artikelen 34a, 34b en 34c. Uitteraard zijn die bedenkingen gezet overwogen, in verband waarmede alsnog enkele wijzigingen in de voorgestelde artikelen wenschelijk bleken. Nu daarvoor de gelegenheid bestaat, schijnt het verkieselijk, om die wijzigingen schriftelijk in te dienen. Daartoe strekt deze 6de Nota van Wijzigingen.

Waar de bezwaren met name betrekking hadden op het reeds door de Kamer aangenomen artikel 33a, dat in artikel 34b toepasselijk werd verklaard op de arbeiders, bedoeld in de artikelen 33b, 34 en 34a, schijnt het beter, om, in stede van die toepasselijkverklaring van artikel 33a, de regeling zelve in een nieuw, zelfstandig, artikel 34b op te nemen, dat dan de gelegenheid geeft, om zoodanige afwijkingen van artikel 33a te maken, als, in verband met omstandigheid dat het hier particuliere ondernemingen betreft, wenschelijk is gebleken.

De bezwaren, waarin door de thans aangebrachte wijzigingen wordt getracht te voorzien, zijn de volgende:

a. de regeling der zekerheidsstelling behoort te worden herzien;

b. bij intrekking der erkenning van het fonds behoort te worden verduidelijkt de regeling voor de overneming door de Bank van verplichtingen tegenover de leden van het fonds;

c. de uitdrukking „voortdurend pensioen” is niet duidelijk; bovendien is bij de ontworpen regeling niet gedacht aan het geval, dat een toegekend pensioen wordt ingetrokken;

d. het is onbillijk, dat het fonds ook wordt belast met een uitkeering aan de Bank, voor een arbeider, die het fonds verlaat met een pensioen, kleiner dan f 104 per jaar;

e. de terminologie van het derde lid van artikel 33a is niet juist; veelmeer had moeten zijn gesproken van de wiskundige reserve.

Ad a. Tegen de regeling van de zekerheidsstelling zijn onderscheidene bezwaren ingebracht. Niet allen behooren naar het oordeel der Regeering tot wijziging van het ontwerp te leiden, gelijk in de debatten reeds werd uiteengezet. Wel echter schijnt het wenschelijk, om uitdrukkelijk te bepalen, dat de zekerheid bij de Bank wordt gesteld.

Ad b. Bij nadere overweging is inderdaad niet geheel duidelijk gebleken de bepaling van het 6de lid van artikel 34 a, dat na intrekking der verklaring „de uit de regeling voortvloeiende verplichtingen tegenover de verzekerden overgaan op de Bank”. Daarom is in het thans gewijzigde zesde lid een meer preciese bepaling neergeschreven. Zij, die reeds een pensioen van den werkgever of het fonds hadden, zullen dat — overeenkomstig de regelen van het fonds — behouden ten laste van de Bank. De verzekerden, die, zonder reeds pensioen te hebben, slechts in de toekomst eventueel pensioenaanspraken ten laste van den werkgever of het fonds hadden, zullen worden geacht, gedurende hun diensttijd bij de onderneming, te zijn verzekerd geweest bij de Bank, volgens de gewone wettelijke regelen. Uit den aard der zaak zal ter zake van die onderscheidene verplichtingen de Bank door het fonds of den werkgever moeten worden schadeloos gesteld. Dat zal geschieden naar regelen van een algemeen maatregel van bestuur.

Ad c. De uitdrukking: „voortdurend pensioen” is vervangen door de, in bedoeling daarmede geheel overeenkomende, uitdrukking: „voor onbepaalden tijd toegekend pensioen” (art. 34 b lid 2 en 3). Voorts is thans ook geregeld het geval, dat een voor onbepaalden tijd toegekend pensioen komt te vervallen (art. 34 b lid 3, tweede en derde volzin).

Ad d. Inderdaad is het wel eenigszins bezwaarlijk, dat het fonds, hetwelk een pensioen toekende van minder dan f 104 per jaar, bovendien nog de wiskundige reserve voor den arbeider aan de Bank moet geven. Het scheen daarom beter, laatstgenoemden eisch niet te stellen voor het geval zulk een pensioen werd toegekend (art. 34 b, lid 2 en 3). Dit kan niet tot schade lijden voor den arbeider. De regeling der pensioenen bij den werkgever of het fonds moet gemiddeld althans even gunstig zijn, als die bij de Bank. De werkgever of het fonds kunnen dus niet, ten nadeele van den arbeider, eene kleine rente toekennen, om daarmede den plicht tot uitkeering van de wiskundige reserve aan de Bank te ontloopen.

Ad e. Overeenkomstig den van verschillende zijden te kennen gegeven wensch is thans gesproken van de „wiskundige reserve”, (artikel 34 b, lid 3), waaromtrent bij algemeen maatregel van bestuur regelen zullen worden gesteld (lid 4). De van den aanvang af, ook in artikel 33a, bestaan hebbende bedoeling is daardoor duidelijker uitgedrukt.

Naast de bovenbedoelde wijzigingen heeft de Regeering nog een tweetal andere in het ontwerp aangebracht, welke haar zelve wenschelijk waren voorgekomen:

1°. is thans aan den werkgever of het fonds, door wie een eigen pensioenregeling wordt uitgevoerd, ook de verplichting opgelegd, om aan de Bank jaarlijks verslag uit te brengen, volgens regelen, bij algemeen maatregel van bestuur gesteld. Dit schijnt wenschelijk, waar de Bank eventueel, na intrekking, de plaats van het fonds moet innemen. Trouwens is het ook uit anderen hoofde gewenscht, dat de Bank op de hoogte is van den toestand der bestaande bijzondere pensioenregelingen;

2°. is een misbruik geweerd, dat door analogische toepassing van artikel 33a, tweede lid, had kunnen ontstaan. Indien een arbeider, die tot zijn 30ste jaar bij de Bank verzekerd was,

daarop niet-verzekeringsplichtig werd en door een uitdrukkelijke verklaring de verzekering deed vervallen, na zijn 35ste jaar weder verplicht-verzekerd wilde worden (wat door artikel 31a in het algemeen is uitgesloten), zou artikel 33a, tweede lid, hem daarvoor een gemakkelijk middel aan de hand doen. Hij zou voor enkele weken in dienst van een onderneming kunnen gaan, met een pensioenfonds, en zou dan na ontslag uit dien dienst weder verplicht-verzekerd zijn. Een dergelijke mogelijkheid van frauduleuse handelingen moet worden voorkomen. Daarom is nu in het tweede lid van artikel 34 b bijgevoegd: „den leeftijd van 35 jaar nog niet had bereikt”. Bij artikel 33a, dat alleen op den dienst van *publiekrechtelijke lichamen* betrekking heeft, behoeft uiteraard het zooveen omschreven misbruik niet te worden gevreesd.

Duidelijkheidshalve worden hieronder volledig afgedrukt de artikelen 34a, 34b en 34c, zooals zij thans luiden.

Artikel 34a.

(1) Niet verzekeringplichtig is de arbeider, op wien de onder 2°. in dit lid bedoelde pensioenregeling toepasselijk is en die in dienst is van een werkgever, omtrent wiens onderneming door Ons is verklaard:

1°. dat aldaar op 1 Januari 1913 hetzij door den werkgever hetzij door een ondernemingsfonds aan arbeiders pensioen was verzekerd ingeval van invaliditeit of van ouderdom;

2°. dat aldaar een regeling bestaat voor pensioen ingeval van invaliditeit en ouderdom, welke in werking is of vóór of bij het in werking treden van artikel 30 in werking treedt, en dat:

a. die regeling voldoet aan de vereischten, gesteld in artikel 33, tweede lid, onder a tot d, en de bepaling inhoudt dat (onverminderd de opneming van anderen) alle arbeiders, die langer dan drie maanden achtereen in dienst der onderneming zijn, verzekerd zijn;

b. die regeling voldoende waarborgen bevat ter verkrijging van billijke beslissingen op verzoeken van verzekerden om uitkeering;

c. door den werkgever of, zoo het rechtspersoonlijkheid bezit, door het ondernemingsfonds bij de Bank zekerheid is gesteld, die voldoet aan de deswege bij algemeen maatregel van bestuur gestelde eischen, voor de nakoming van alle geldelijke verplichtingen jegens de verzekerden en jegens de Bank.

(2) De verklaring, in het eerste lid bedoeld, wordt door Ons niet gedaan dan op verzoek van den werkgever; zoo de onder 2°. in dat lid bedoelde pensioenregeling zal worden uitgevoerd door een ondernemingsfonds, wordt de verklaring niet gedaan dan op een gemeenschappelijk verzoek van den werkgever en dat fonds.

(3) De werkgever of, zoo het rechtspersoonlijkheid bezit, het ondernemingsfonds, is verplicht aan het bestuur der Bank jaarlijks verslag over de uitvoering der pensioenregeling uit te brengen, overeenkomstig het dienaangaande bij algemeen maatregel van bestuur bepaalde, en aan dat bestuur op diens verzoek alle verlangde inlichtingen te verstrekken omtrent het beheer der gelden, waaruit de pensioenen der verzekerden moeten worden betaald en van alle daarop betrekking hebbende boeken en bescheiden inzage te verlenen.

(4) De verklaring wordt door Ons ingetrokken:

a. wanneer de werkgever of, zoo de pensioenregeling wordt uitgevoerd door een ondernemingsfonds, dat fonds zulks verzoekt;

b. wanneer de onder 2° in het eerste lid bedoelde pensioenregeling wordt opgeheven;

c. wanneer een wijziging in die pensioenregeling in werking treedt, zonder vooraf door Ons te zijn goedgekeurd;

d. wanneer de zekerheid, in het eerste lid bedoeld, niet langer voldoet aan de eischen, deswege bij algemeenen maatregel van bestuur gesteld;

e. bij niet-voldoening aan een der bepalingen van het derde lid.

(5) De verklaring kan door Ons bij een met redenen omkleed besluit worden ingetrokken, wanneer een raad van Arbeid of het bestuur der Bank aan Ons de intrekking heeft verzocht, op grond dat de gelden, waaruit de pensioenen der verzekerden moeten worden betaald, niet goed worden beheerd, of op grond dat ten gevolge van de pensioenregeling, de onder die regeling vallenden of de Bank schade lijden.

(6) Wanneer de verklaring door Ons ingetrokken wordt, treedt ten aanzien van personen, aan wie een pensioen is toegekend, de Bank in de plaats van den werkgever of het ondernemingsfonds. Overigens worden de verzekerden geacht, gedurende den tijd, dat de in dit artikel bedoelde pensioenregeling op hen van toepassing was, volgens deze wet bij de Bank verzekerd te zijn geweest. De werkgever en, zoo het zekerheid heeft gesteld, ook het ondernemingsfonds, is verplicht de Bank deswege schadeloos te stellen, met inachtneming van hetgeen te dien aanzien bij algemeenen maatregel van bestuur zal worden bepaald.

(7) Een ondernemingsfonds in den zin van dit artikel kan ook aan meer dan één onderneming verbonden zijn.

(8) Voor de toepassing van dit artikel wordt met een onderneming gelijkgesteld een inrichting.

Artikel 34b.

(1) De arbeider, die onder een der artikelen 33b, 34 of 34a valt, doch krachtens artikel 42 verzekeringsplichtig blijft, is over den tijd, gedurende welken de in die artikelen bedoelde pensioenregeling op hem van toepassing is, van rechtswege ontheven van de verplichting om premie te betalen. Betaalt hij niet-temin over dien tijd premiën, dan worden, indien het derde lid van dit artikel te zijnen aanzien wordt toegepast, die premiën niet in aanmerking gebracht voor de berekening van den wachttijd en de bepaling van het rentebedrag, maar wordt na het verlaten van den dienst de waarde van die premiën door de Bank aan hem uitgekeerd.

(2) De arbeider, die onder een der artikelen 33b, 34 of 34a valt; op het tijdstip waarop de in die artikelen bedoelde pensioenregeling op hem van toepassing werd, den leeftijd van 35 jaar nog niet had bereikt en niet verplicht-verzekerd was;

en den in die artikelen bedoelden dienst zonder een voor onbepaalden tijd toegekend pensioen verlaat, wordt geacht, verplicht-verzekerd te zijn geweest gedurende den tijd, dat de in de artikelen 33b, 34 of 34a bedoelde pensioenregeling op hem van toepassing was.

(3) Voor den in een van de voorgaande leden bedoelden arbeider, die den dienst verlaat zonder een voor onbepaalden tijd toegekend pensioen, wordt (behoudens het bepaalde in het zesde lid), door den werkgever, wiens dienst wordt verlaten, aan de Bank uitgekeerd de voor dien arbeider benodigde wiskundige reserve. Hetzelfde geschiedt voor den arbeider, die met een voor onbepaalden tijd toegekend pensioen dien dienst heeft verlaten, doch wiens pensioen later komt te vervallen. Alsdan wordt de arbeider geacht dien dienst zonder zoodanig pensioen te hebben verlaten op het oogenblik, waarop hij den dienst met pensioen verliet.

(4) Ten aanzien van de vaststelling van het bedrag en de wijze en tijd van uitkeering, der wiskundige reserve worden bij algemeenen maatregel van bestuur regelen gesteld.

(5) Het bestuur der Bank draagt zorg voor het opmaken en uitreiken van een rentekaart en van een renteboekje, uit welk een en ander blijkt van den tijd waarover en de loonklasse waarin voor den arbeider wordt geacht te zijn gestort.

(6) Voor de betaling, genoemd in het derde lid, voor den arbeider die den dienst verliet van een werkgever, als bedoeld in artikel 34a, is eventueel ook aansprakelijk het ondernemingsfonds, zoo het zekerheid heeft gesteld. Die betaling geschiedt voor den arbeider, die krachtens de in artikel 33b vermelde dienstvoorwaarden deelgenoot was van een pensioenfonds, door dat fonds.

Artikel 34c.

De betaling van premiën, bedoeld in het derde lid van artikel 33a, respectievelijk de betaling van de wiskundige reserve, bedoeld in het derde lid van artikel 34b, wordt opgeschort, indien de arbeider uit den dienst van een der werkgevers, bedoeld in de artt. 33, 33b, 34 en 34a, overgaat in dienst van een anderen zoodanigen werkgever en de nieuwe werkgever, en eventueel ook het fonds, verbonden aan de nieuwe onderneming, alle geldelijke verplichtingen overneemt, welke ten aanzien van dien arbeider rusten op den vroegeren werkgever en op het fonds, verbonden aan de vroegere onderneming. Van het overnemen dier verplichtingen moet blijken uit eene schriftelijke verklaring van het bestuur der Bank.